

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 437/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1Tpo/15/2025 z 21. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva podľa čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu v Nitre sp. zn. 1Tpo/15/2025 z 21. mája 2025. Navrhuje, aby ústavný súd konštatoval, že jeho väzba v období od 19. marca 2025 do 13. júna 2025 bola nezákonná, priznal mu finančné zadostučinenie 5 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Nitra uznesením sp. zn. 38Tp/13/2025 z 9. mája 2025 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) zamietol sťažovateľovu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, keďže u neho naďalej trvali dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (výrok I). Zároveň okresný súd rozhodol, že podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku neprijíma písomný sľub sťažovateľa pre nahradenie väzby (výrok II) a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka (výrok III).

3. O sťažovateľovej sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

4. Okresný súd trestným rozkazom sp. zn. 33T/35/2025 z 13. júna 2025, právoplatným 13. júna 2025, uznal sťažovateľa vinným zo spáchania prečinu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 2 Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov s jeho podmieneným odkladom na skúšobnú dobu vo výmere dvadsaťštyri mesiacov. Zároveň mu uložil trest prepadnutia veci a ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) k porušeniu ním namietaných práv došlo nezákonným trvaním väzby v období od 19. marca 2025 do 13. júna 2025;
- b) väzba nebola nevyhnutná, a teda bola svojvoľná, t. j. v rozpore s čl. 5 ods. 1 dohovoru;
- c) došlo k nedôvodnému zásahu do jeho osobnej slobody, hoci súdne rozhodnutia nepreukazovali konkrétne obavy, ktoré by legitimizovali preventívnu väzbu;
- d) následné právoplatné uznanie jeho viny trestným rozkazom, na podklade ktorého mu bol uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu dvadsaťštyri mesiacov „*podčiarkuje*“ neprimeranosť a neopodstatnenosť väzby.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv (bod 1 tohto uznesenia) napadnutým uznesením krajského súdu o zamietnutí sťažovateľovej sťažnosti podanej proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

7. Ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V rámci predbežného prerokovania preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V úvode pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. V tejto súvislosti už opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré spĺňa všetky náležitosti

kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti (m. m. III. ÚS 663/2014).

9. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre tiež formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať aj právne argumenty (ústavnoprávnu argumentáciu). Všeobecne formulovaný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv nie je postačujúci (m. m. IV. ÚS 182/2021). Absencia kvalifikovaného odôvodnenia tak predstavuje nedostatok, ktorý bráni ústavnému súdu považovať ústavnú sťažnosť za dostatočne odôvodnenú.

10. Zároveň ústavný súd považuje za žiaduce dať do pozornosti, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti je kritériom klasifikačným, nie kvalitatívnym. Kritika právnych záverov krajského súdu musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti (m. m. III. ÚS 463/2018).

11. Ústavný súd si je vedomý, že sťažovateľ nie je zastúpený advokátom, a preto nemožno od neho očakávať podanie formálne bezchybného podania. Nemôže rozumne vyžadovať, aby sťažovatelia – právnici laici, ktorý sa naň obracajú, namietali v podaniach konkrétne označené články ústavy alebo medzinárodných dohôd spolu so zodpovedajúcou ústavnoprávnou argumentáciou. Sťažovateľ prezentuje svoje námietky tým spôsobom, že označuje svoje väzobné trestné stíhanie v ním vymedzenom období za nezákonné. Zároveň väzbu označuje za svojvoľnú. Neatakuje však konkrétne závery krajského súdu, ktoré mali spôsobiť porušenie ním namietaných práv. Ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti sťažovateľa absentuje riadna konzistentná argumentácia v podobe relevantných námietok a prezentovania súvislostí týkajúcich sa porušenia označených práv vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu.

12. Zároveň je sťažovateľova ústavná sťažnosť postihnutá nedostatkom, keď nie je splnená zákonom stanovená požiadavka povinného zastúpenia advokátom v zmysle § 34 ods. 1 v spojení s § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ nepreukazuje, že by bol on sám advokátom (§ 34 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a nevyplýva to ani z nahliadnutia do verejného zoznamu advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou, pričom nežiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 zákona o ústavnom súde.

13. Napriek už popísaným skutočnostiam ústavný súd s poukazom na materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vyabstrahoval z ústavnej sťažnosti námietky, z ktorých implicitne vyplýva čiastočná ústavnoprávna argumentácia a ktorých relevanciu sa rozhodol posúdiť v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti. V záujme hospodárnosti konania zároveň upustil od výzvy adresovanej sťažovateľovi na odstránenie nedostatku sťažnosti spočívajúceho v absencii povinného zastúpenia advokátom, keďže dospel k záveru, že ani prípadné odstránenie

nedostatkov sťažnosti by zjavne nevedlo k inému rozhodnutiu o nej. Ústavný súd teda neodmietol ústavnú sťažnosť pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, ale ju prerokoval tak, ako je ďalej uvedené v bodoch 14 až 16 tohto uznesenia.

14. Ústavný súd sa zameral pritom na sťažovateľovu argumentáciu, že väzba bola v jeho veci svojvoľná a súdy nepreukázali konkrétne skutočnosti opodstatňujúce jej trvanie. Na tento účel si v súčinnosti s okresným súdom zabezpečil vyhotovenie uznesenia okresného súdu z 9. mája 2025 a oboznámil sa s jeho obsahom, ako aj obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu.

15. Ústavný súd konštatuje, že vo veci sťažovateľa nenašiel znaky svojvoľného, t. j. arbitrárneho rozhodnutia a odôvodnenia napadnutého uznesenia, ako to tvrdí sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti. Krajský súd sa v napadnutom uznesení opiera o svoje predchádzajúce rozhodnutie z 19. marca 2025, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa, ktorý podľa jeho názoru správne vyhodnotil existenciu formálnych, ako aj materiálnych podmienok väzobného trestného stíhania, pričom svoju pozornosť venoval *inter alia* aj záverom znaleckého dokazovania. Okresný súd splnenie predmetných podmienok pomenoval na s. 4 a 5 uznesenia z 9. mája 2025.

16. Podľa názoru sťažnostného súdu sťažovateľ v podstate nespochybňoval dôvodnosť trestného stíhania, ako ani dôvody väzby, ktorú žiadal nahradiť zákonnými náhradami. Krajský súd sa k predmetnému vyjadril na s. 2 napadnutého uznesenia [písomný sľub nepovažoval za dostatočný, pričom zdôraznil, že nebol spísaný sťažovateľom vlastnoručne; prísľub zamestnania považoval za neurčitý, resp. nejednoznačný a k záverom znaleckého posudku akcentoval, že tieto boli vykonané z psychiatrického hľadiska, a teda ich nemožno stotožniť s existenciou skutočností a dôvodných obáv z konania predpokladaného § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]. Zdôraznil pritom devätnásťnásobné postihnutie sťažovateľa za spáchanie rôznych priestupkov majetkovej povahy, neuposlúchnutie výzvy verejného činiteľa a v roku 2021 aj zneužitie linky tiesňového volania. Sťažnostný súd sumarizoval, že obsah listinných dôkazov, závery znaleckého posudku, skutkové okolnosti prípadu, ako ani predchádzajúci spôsob života sťažovateľa nevytvorili predpoklad na záver, že by bol spôsobilou osobou pre dodržanie všetkého, k čomu sa zaviazal v písomnom sľube. Písomný sľub a ani dohľad probačného a mediačného úradníka podľa krajského súdu neposkytoval záruku, že by sťažovateľova väzba mohla byť nahradená zákonnými náhradami, a konštatoval nedôvodnosť jeho sťažnostnej argumentácie (s. 3 napadnutého uznesenia, pozn.). Krajský súd tiež akcentoval, že sťažovateľ neuvádzal, z akého dôvodu sa dobrovoľne nepodroboval liečbe závislosti na alkohole, ďalej ho požíval nad mieru a pod jeho vplyvom sa mal údajne dopustiť spáchania trestnej činnosti.

17. Berúc do úvahy všetky dosiaľ popísané skutočnosti (najmä body 14 až 16 tohto uznesenia), ako aj sťažovateľom uplatnený rozsah námietok, ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti nenašiel ústavne a zákonne relevantný dôvod na jej prijatie na ďalšie konanie. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nespochybňoval dôvodnosť trestného stíhania a zároveň nepolemizoval ani so závermi prijatými sťažnostným súdom. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu